

Srovnání právní úpravy státního občanství České republiky a Ukrajiny v období samostatné státnosti

Abstrakt

Tato diplomová práce má za cíl blíže se podívat na fenomén státního občanství prizmatem státoobčanské úpravy dvou mladých států s různou právní kontinuitou a historií, České republiky a Ukrajiny. Státní občanství je dynamický pojem procházející proměnou současně s proměnou lidské společnosti a jejích hodnot obecně a právní kultury konkrétně. Proměnu tohoto fenoménu si lze zobecněně představit na dichotomické škále „státní moc – jednotlivce“, kdy se v souvislosti mimo jiné s mezinárodním právem a konkrétně doktrínou lidských práv se pojetí občanství ve většině států čím dál blíží pólu **jednotlivec**, kdy přestává být suverénní doménou státní diskrece a neomezené státní moci, ale začíná být nazíráno jako lidské právo, nebo dokonce svobodná volba jednotlivce. Hlavním cílem práce bylo jednak zjistit, zda oba zkoumané státy se svou státoobčanskou úpravou také přiblížily tomuto pojetí, a jednak zjistit, nakolik je současná česká a ukrajinská právní úprava státního občanství zformována, resp. ovlivněna předchozími právními úpravami platnými na území obou států v různých časových obdobích.

Závěrem práce je, že oba relativně mladé státy udělaly během své 30leté existence veliké kroky vstříc vnímání státního občanství jako ukazatele reálné integrace člověka v dané společnosti, který má danou integraci potvrzovat, ne ji předurčovat a podmiňovat. Tím ukázaly i diskontinuitu a originalitu své státoobčanské matérie a její flexibilitu s přihlédnutím ke geopolitickým konstelacím a výzvám. Okrajově bylo rozvedeno, proč je mimo jiné tato flexibilita v dnešní době nezbytná. Byly přidány návrhy de lege ferenda.

Klíčová slova: státní občanství, ústavní právo, lidská práva